

Juryrapport

KHMW Keetje Hodshon Proefschriftprijs voor de Geesteswetenschappen 2025 – Taal- en communicatiewetenschappen

Dr. F. (Felicia) Loecherbach

Diversity of News Consumption in a Digital Information Environment

Vrije Universiteit Amsterdam, juni 2023

De KHMW Keetje Hodshon Proefschriftprijs voor de Geesteswetenschappen 2025 was gereserveerd voor onderzoek op het gebied van de Taal- en communicatiewetenschappen. Er was een verheugend groot aantal voordrachten voor de prijs. Maar liefst 25 proefschriften werden genomineerd. Hoewel de grens niet altijd precies te trekken is, lag ongeveer een derde van de proefschriften op het terrein van de Communicatiewetenschap, en twee derde op het terrein van de Taalwetenschap. Binnen die laatste categorie lag dan weer ongeveer de helft op het terrein van de psycho- en neurolinguïstiek, en de andere helft op het terrein van taalstructuur. De jury voor de prijs bestond uit Rens Vliegthart van de Universiteit Wageningen, Milene Bonte van de Universiteit Maastricht, en mijzelf, Kees Hengeveld, van de Universiteit van Amsterdam.

Ondanks het grote aantal inzendingen van uitstekende kwaliteit, werd de jury het opvallend eenvoudig eens over welk proefschrift de prijs zou moeten krijgen, namelijk dat van Felicia Loecherbach, met als titel *Diversity of News Consumption in a Digital Information Environment*, dat zowel wat betreft theoretisch kader, de gebruikte methodologie, de wetenschappelijke en maatschappelijke impact, als de leesbaarheid zondermeer uitstekend te noemen is.

In haar proefschrift, dat zij schreef aan de Vrije Universiteit Amsterdam, onderzoekt Felicia Loecherbach de zeer actuele vraag welke impact de veranderingen in het medialandschap hebben op de diversiteit van nieuwsconsumptie. Zij ontwikkelt hiervoor haar eigen theoretische kader, een aangepaste versie van het diversity chain model, dat ze geschikt maakt voor het onderzoeken van digitale nieuwsconsumptie. De methodologieën gebruikt in het proefschrift zijn beslist origineel te noemen. Zo maakt ze gebruik van datadonaties, waarbij proefpersonen hun browsergeschiedenis met haar delen, en ontwikkelde ze een eigen app voor een online veldexperiment, om zo te kunnen bepalen welke rol algoritmische aanbevelingsystemen in de diversiteit van nieuwsconsumptie spelen. Lovenswaardig is ook dat zij deze app ter beschikking heeft gesteld van de wetenschappelijke gemeenschap. Het proefschrift is uitermate helder geschreven. De belangrijkste bevindingen laten zien dat fragmentatie leidt tot een minder diverse nieuwsconsumptie, terwijl personalisatie juist zorgt voor een meer nichegerichte en meer diverse consumptie. De dissertatie concludeert dat de digitale omgeving de manier waarop mensen nieuws volgen fundamenteel heeft veranderd. Onderzoek naar mediadiversiteit moet in de toekomst sterker rekening houden met deze veranderingen. Vanuit maatschappelijk perspectief is dit proefschrift hoogst relevant: in een tijd waarin de kwaliteit van nieuws soms moeilijk te verifiëren is, en algoritmische systemen worden toegepast die nieuws filteren naar gebruiker, is aandacht voor mediadiversiteit meer dan ooit belangrijk.

Vanuit al deze perspectieven is dit proefschrift de KHMW Keetje Hodshon Proefschriftprijs voor de Geesteswetenschappen 2025 zondermeer waardig. We kennen de prijs dan ook graag toe aan dr. Felicia Loecherbach, en feliciteren niet alleen haar, maar ook haar begeleiders prof. dr. Wouter van Atteveldt, prof. dr. Judith Möller en dr. Damian Trilling met deze bijzondere prestatie.

Prof. dr. M.L. (Milene) Bonte, hoogleraar cognitive neuroscience of language and literacy development Universiteit Maastricht

Prof. dr. P.C. (Kees) Hengeveld, hoogleraar theoretische taalwetenschap Universiteit van Amsterdam

Prof. dr. R. (Rens) Vliegenthart, hoogleraar strategische communicatie Wageningen University & Research

De juryvergadering vond plaats via Zoom op 24 maart 2025, onder voorzitterschap van KHMW-maatschappelijk lid mr. drs. T.S.M. (Thérèse) van Schie. Tevens was ter vergadering aanwezig prof. dr. W.B. (Wim) Drees, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen KHMW.